

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa S. A.
przeciwko A. Sp. z o.o. w S.
o odszkodowanie i wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 stycznia 2017 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu
z dnia 24 lipca 2015 r., sygn. akt VIII Pa 34/15,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej 570 zł
(pięćset siedemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód odwołał się od wypowiedzenia umowy o pracę złożonego przez pozwaną A. Sp. z o.o. w S., dochodząc odszkodowania w wysokości 12.900 zł (równowartość trzymiesięcznego wynagrodzenia) z tytułu nieuzasadnionego i naruszającego przepisy prawa pracy wypowiedzenia, a także kwoty 8.600 zł (dwumiesięczne wynagrodzenie) za skrócony okres wypowiedzenia.

Sąd Rejonowy w Poznaniu wyrokiem z 23 stycznia 2015 r. zasądził na rzecz powoda 12.537,24 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnione i niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracy wraz z odsetkami (pkt 1); 8.358,16 zł tytułem wyrównania wynagrodzenia za skrócony okres wypowiedzenia (pkt 2); w

pozostałym zakresie oddalił powództwo (pkt 3); rozstrzygnął o kosztach postępowania (pkt 4, 5); w zakresie pkt 1 nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4.179 zł (pkt 6).

Wyrok Sądu Rejonowego zaskarżyła pozwana w zakresie rozstrzygnięcia w pkt. 1, 3, 4, 5 i 6.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z 24 lipca 2015 r. zmienił pkt 1 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że oddalił powództwo o odszkodowanie za niezgodne z prawem i nieuzasadnione wypowiedzenie ponad 4.179,08 zł (pkt 1); zmienił pkt 2 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że oddalił powództwo o wynagrodzenie za skrócony okres wypowiedzenia (pkt 2); oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt 3), rozstrzygnął o kosztach postępowania (pkt 4-6).

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył powód w zakresie pkt. 1, 2, 4, 6. Zarzucił naruszenie art. 58 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez ich niezastosowanie, w konsekwencji uznanie, że skuteczne było rozwiązanie umowy o pracę łączącej powoda ze spółką A. Sp. z o.o. na mocy porozumienia z 30 marca 2011 r., w sytuacji gdy czynność ta zmierzała do obejścia prawa i nadto była sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznaniu wskazano na występowaniu w sprawie istotnych zagadnień prawnych, to jest:

(-) czy w przypadku gdy doszło do faktycznego przejścia majątku i zadań zakładu pracy, które wywołało skutki określone w art. 23¹ § 1 k.p. okoliczność ta winna być wzięta pod uwagę przy ocenie ważności czynności prawnej w postaci rozwiązania umowy o pracę na mocy porozumienia stron, w kontekście tego czy czynność prawna nie jest czynnością nieważną z uwagi na to, że zmierza do obejścia prawa lub jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego;

(-) czy możliwe jest umowne wyłączenie przez strony stosunku pracy, wynikającej z art. 23¹ § 1 k.p. zasady wejścia podmiotu przejmującego w prawa i obowiązki podmiotu przejmowanego.

Skarżący stwierdził również, że skarga jest oczywiście uzasadniona ze względu na rażące naruszenie przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa materialnego, które opisano w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych.

Pozwana w odpowiedzi na skarg kasacyjną wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Skarżący wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opiera na twierdzeniu o występowaniu w sprawie istotnych zagadnień prawnych oraz oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, przy czym obie te przesłanki odnosi do tego samego problemu prawnego – tj. zastosowania instytucji przejścia zakładu pracy określonej w art. 23¹ k.p. Taka konstrukcja jest z założenia błędna. Nie można bowiem twierdzić, że skarga jest oczywiście uzasadniona (co ma miejsce wówczas, gdy stwierdzone naruszenia prawa są widoczne *prima facie*, bez pogłębionej analizy prawnej) i jednocześnie, że w sprawie występuje poważne zagadnienie prawne, które wymaga zaangażowania Sądu Najwyższego w dokonanie pogłębionej interpretacji niejasnych przepisów (por. postanowienie SN z 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171).

Przechodząc do oceny twierdzenia o występowaniu w sprawie istotnych zagadnień prawnych, zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. to zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale przede wszystkim dla rozwoju prawa lub ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania innych podobnych spraw. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (por. postanowienia SN: z 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243; z 6 czerwca 2012 r., I UK 113/12, LEX nr 1675224). Twierdzenie o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko

wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia SN: z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934 oraz powołane tam orzeczenia). Ponadto, istotne zagadnienie prawne, jeżeli ma stanowić przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, to powinno występować w rozpoznawanej sprawie; nie można rozpatrywać kwestii prawnej oderwanej od wyjaśnionego w sprawie stanu faktycznego (zob. postanowienie SN z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109).

Zagadnienia sformułowane przez skarżącego nie spełniają powyższych wymogów. Zagadnienia te sformułowano w oderwaniu od ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku, przy czym skarżący ustaleń tych nie kwestionuje, opierając skargę kasacyjną wyłącznie na zarzutach prawa materialnego. Sąd Okręgowy ustalił, że powód nie stał się pracownikiem pozwanej na skutek przejścia zakładu pracy. Ustalenie to było wynikiem braku udowodnienia przez powoda faktu przejścia zakładu pracy pomiędzy jego byłym pracodawcą (A. Sp. z o.o.) a pozwaną (A. Sp. z o.o. w S.). Zagadnienia prawne sformułowane przez skarżącego opierają się natomiast na założeniu, że doszło przejścia zakładu pracy wywołującego skutki określone w art. 23¹ § 1 k.p. Tym samym nie pozostają w związku ze sprawą. Niezależnie od tego, problem oceny ważności porozumienia rozwiązującego umowę o pracę zawieranego w kontekście przejścia zakładu pracy był wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Tytułem przykładu, w wyroku z 6 maja 2003 r., I PK 237/02, (OSNP 2004 nr 15, poz. 265) Sąd Najwyższy wskazał na bezwzględnie obowiązującą naturę norm prawnych wynikających z art. 23¹ k.p., która wyłącza modyfikowanie treści stosunku pracy, chyba że co innego wyraźnie wynika z woli obu stron stosunku pracy i nie zmierza do obejścia standardów ochrony pracownika zawartych w art. 23¹ k.p. Ten kierunek wykładni znajduje potwierdzenie i kontynuację w późniejszych orzeczeniach, na przykład w wyroku Sądu Najwyższego z 4 września 2013 r., II PK 363/12 (OSNP 2014 nr 5, poz. 71). Sąd w wyroku tym wskazał na skuteczność porozumienia rozwiązującego umowę o pracę z dotychczasowym pracodawcą, pod warunkiem, że porozumienie

to było dobrowolne oraz nie zmierzało do obejścia prawa (art. 23¹ § 1 k.p.), a zostało zawarte w innym celu jedynie „przy okazji” przejścia zakładu pracy. Uwzględniając powyższe, przedstawione przez skarżącego problemy nie są istotnymi, dotychczas nierozstrzygniętymi w orzecznictwie, problemami prawnymi.

Przechodząc do oceny twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ze względu na naruszenie przepisów prawa materialnego, należy przypomnieć, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wtedy, gdy bez pogłębionej analizy zastosowanych przez sąd przepisów prawa materialnego i bez wnikania w szczegóły postępowania dowodowego dla oceny naruszenia przepisów prawa procesowego, można stwierdzić zasadność przytoczonych podstaw kasacyjnych; oczywista zasadność skargi kasacyjnej zwykle wynika z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa (por. postanowienie SN z 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, LEX nr 898439). Oznacza to, że skarżący, powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, powinien wykazać, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi – to znaczy wskazać w czym w jego ocenie wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Należy podkreślić, że na etapie przedsądu ocenie podlegają tylko podstawy z art. 398⁹ § 1 k.p.c., a nie podstawy skargi z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. (por. postanowienie SN z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364). Ponadto, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy wykazanie usprawiedliwionej podstawy np. przez wykazanie, że zaskarżone orzeczenie narusza prawo materialnego, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania, skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać tego naruszenia polegającą na jego oczywistości (por. postanowienie SN z 26 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Skarżący w uzasadnieniu wniosku nie wykazał oczywistego naruszenia przepisów prawa materialnego, ze względu na które skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna i z tego powodu powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 oraz 99 k.p.c. oraz przepisów rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w

sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490, ze zm.) - § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 1 oraz § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 4.